

Požár v domácnosti

Statistické údaje jednoznačně dokládají, že požáry v soukromých domácnostech mají vůbec nejtragičtější následky. Hasičský záchranný sbor JmK ve spolupráci s Policií ČR – Městské ředitelství Brno a Diecézní charitou Brno Vám poradí, jak se nejlépe se těmito smutným následkům vyhnout.

Charakteristika požáru v domácnosti

Obr.: Požár v domácnosti

Domácnosti jsou v dnešní době doslova **přeplněny vybavením z materiálů, které se snadno vznítí a rychle hoří**, přičemž dochází k úniku velkého množství vysoce toxického kouře (např. čalouněný nábytek, matrace, bytové textilie). Pokud zde dojde ke vzniku požáru, tak je velká pravděpodobnost, že škody budou vyšší a roste i riziko zranění či dokonce úmrtí.

Vysoký počet požárů v objektech pro bydlení obecně souvisí i s tím, že se **lidé cítí doma v bezpečí a podceňují drobné nehody**, které mohou vést ke vzniku požáru. I nevhodně odložená cigareta či svíčka ponechaná na okamžik bez dozoru dokáže proměnit byt v hořící past naplněnou toxickými zplodinami hoření.

Z Vaší domácnosti se může v okamžiku stát zakouřená a rozžhavená smrtící past. To, zda se i Vy stanete obětí, záleží hlavně na Vás.

Otevřený oheň

Jednou z nejčastějších příčin požáru v domácnosti jsou činnosti, při kterých se využívá otevřený oheň (svařování, pálení plamenem, hořící svíčky, zábavná pyrotechnika apod.).

Všechny tyto činnosti mají jedno společné, vyskytují se při nich zdroje tepla dostačující pro zapálení běžného hořlavého materiálu.

Pamatujte, že hořící svíčka nebo prskavka je otevřený oheň a s jako takovým by se s ní mělo zacházet. Ještě ve vzdálenosti 8-10 cm od plamene svíčky teplota dosahuje 200 °C, což

Obr.: Otevřený oheň

stačí k zapálení papíru, plastů, textilií a dalších předmětů, které ponecháte v blízkosti.

Při práci s otevřeným ohněm si proto pamatujte:

- Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen plynového sporáku, krbu a dbejte zvýšené opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin.
- S otevřeným ohněm zbytečně neriskujte. Zdroje otevřeného ohně jako jsou svíčky nebo teplomet nenechte hořet bez dozoru, umístěte je tak, aby nemohly zapálit materiály v okolí.
- Při kouření cigaret a odhazování nedopalků do odpadkových košů dbejte na dokonalé uhašení nedopalků cigaret, pozor na pokládání cigaret na hořlavý materiál. Velmi nebezpečné je pak kouření v posteli, zvláště pokud jste pod vlivem alkoholu nebo jiných drog.
- Skladujte hořlavé, výbušné a toxické látky pouze v určených množstvích a prostorách, mimo společné prostory obytných domů. Opatrně nakládejte s hořlavými kapalinami (benzín, nafta, barvy apod.)
- Když opouštíte domov, nezapomeňte zhasnout světla, vypnout elektrické spotřebiče, vypnout elektrický nebo plynový sporák, uhasit otevřený oheň (krb), zastavit vodu. Ujistěte se, že jsou zavřená okna a dveře.

Obr.: Požár v kuchyni

Vytápění

Samostatnou kapitolou je vytápění, komíny a kouřovody. Mezi nejčastější závady v této oblasti patří:

- nedodržení bezpečné vzdálenosti 1 m od tělesa komínu
- neomítnutý komín, spáry v komíně
- nesprávně provedený prostup kouřovodu hořlavou stěnou
- nedodržení bezpečné vzdálenosti od topidla

Dle vyhlášky 111/1981Sb. o povinnostech kominíků a uživatelů spotřebičů paliv, je nutné nechat si kominickou firmou zkontrolovat a vyčistit komín. U spotřebičů na tuhá paliva do 50 kW – 6x ročně, nad 50 kW 4x ročně, rekreační objekty nejméně 1x za rok. Plynná paliva do 50 kW výkonu s vložkou 2x ročně, bez vložky 6x ročně, s výkonem nad 50 kW 4x ročně.

Nově postavené komíny musí být dle normy ČSN 73 4201, označeny identifikačním štítkem.

Při samotném užívání topidel bychom neměli zapomenout na dodržování několika bezpečnostních zásad:

- Při prvním zatopení v sezóně kotel a komín raději příliš nenamáhejte a topte méně intenzivně.
- Topidla nepodrobujte jakýmkoliv domácím "vylepšením" nebo úpravám, zvyšuje se tím riziko vzniku požáru, výbuchu či jiného neštěstí.
- Dodržujte **zásadu bezpečné vzdálenosti** topidla od dalších předmětů v místnosti, stavebních konstrukcí a podlahových krytin.
- Topné těleso na pevná paliva zabezpečte **ochrannou (nehořlavou) podložkou** pod topidlem.

Obr.: Kontrola kotle

- Pokud máte **plynové vytápění**, dodržujte lhůty revizí plynových spotřebičů (zpravidla 1 krát za 3 roky) a pravidelně kontrolujte, zda správně fungují. Uživatelé plynového kotle musí minimálně jednou ročně zajistit kontrolu celého spalovacího procesu, čistotou hořáků počínaje a funkcí pojistkového ventilu či termostatu konče.
- Zabezpečte dostatečný přívod vzduchu.
- **Pro topení nepoužívejte nic, co do kamen nepatří** - např. biologický či jiný odpad (sláma, umělohmotné lahve apod.). Má to nejen nezanedbatelné ekologické důsledky, ale zvyšuje se i riziko poškození kotle, kamen, kouřovodu nebo komína, čímž roste také nebezpečí vzniku požáru.
- Kamna na pevná paliva **nesmíte nikdy zapalovat pomocí vysoce hořlavých kapalin** (např. benzínu), vždy hrozí vznícení hořlavých par a vážné zranění.
- Žhavý popel ukládejte na bezpečné místo, nejlépe do nehořlavých nádob.

Pamatujte, že zkontrolovaný a dobře vyčištěný a seřízený tepelný spotřebič přináší nejen spolehlivější provoz a požadovaný výkon, ale i významnou úsporu paliva.

Požáry způsobené dětmi

Děti mohou velmi často svým jednáním způsobit požár, neboť si při hře většinou neumí představit možné nebezpečí, které jim při tom hrozí.

Děti zakládají požáry nejčastěji v místech, která jsou snadno přístupná a kde se mohou pohybovat bez dozoru dospělých osob. Kromě domácností se jedná např. o opuštěné objekty nebo stohy slámy a lesy.

Velkým nebezpečím při založení požáru dětmi je jejich ohrožení na životě. Nedovedou totiž včas reagovat a plně rozpoznat vzniklé nebezpečí.

Rodiče by měli zejména:

- Zamezit přístupu dětí k možným zdrojům otevřeného ohně, zápalkám, zapalovačům apod.,
- vysvětlit dětem nebezpečí, které jim hrozí při nesprávném zacházení se zábavnou pyrotechnikou a upozornit je na možnost způsobení požáru jejím nevhodným používáním,
- vysvětlit dětem zásady bezpečného používání předmětů v domácnosti jako jsou mikrovlnná trouba, krb, plynový sporák a další,
- varovat děti před kouřením nejenom ze zdravotního hlediska, ale také z pohledu požární ochrany. Odhozená zapálená cigareta nebo zápalka je častým zdrojem vzniku požáru,
- vysvětlit dětem zásady správného chování v mimořádné situaci – oznámení požáru na tísňovou linku, opuštění domácnosti atd.

Obr.: Umístění zápalek mimo dosah dětí

Obr.: Požár způsobený neopatrností dětí

Když přece jen dojde k požáru, snažte se v první řadě zachovat klid a nepodlehnout panice. Nejdříve chraňte život a zdraví, teprve potom majetek.

Jestliže je to možné, snažte se požár uhasit nebo alespoň zabránit jeho dalšímu šíření. Využijte hasící přístroje, hydrant na chodbě, kusy látek (z neumělých vláken) apod., dávejte si přitom pozor, aby vám oheň nezatarasil únikovou cestu. Pamatujte ale, že lidské zdraví je vždy cennější než majetek a rozhodně se nepokoušejte požár zlikvidovat za každou cenu sami.

Požár co nejdříve oznamte hasičům prostřednictvím tísňové linky 150 či 112. Pokud se v hořícím objektu nachází více osob, varujte je a snažte se jim pomoci (zejména dětem, starým a nemohoucím osobám).

Při pohybu v zakouřeném prostoru si dávejte pozor, abyste se nenadýchali toxických zplodin hoření, držte se při zemi a dýchací cesty si chraňte navlhčenou rouškou z textilie (stačí kapesník).

Hořící objekt co nejrychleji opusťte a přesuňte se do bezpečné vzdálenosti. Buďte připraveni poskytnout pomoc zasahujícím hasičům.

Chcete se dovědět více o tom, jak se správně chovat při mimořádných událostech? V rámci projektu „Vaše cesty k bezpečí“ Vám Hasičský záchranný sbor JmK ve spolupráci s Policií ČR a Diecézní charitou Brno nabízí další tipy našich chytrých blondýnek, které Vám na webové adrese www.firebrno.cz/chytrablondynka poradí, jak nejlépe vyřešit i jiné situace, ohrožující Vaši bezpečnost, zdraví, životy a majetek.

